

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia	13.07.2026 12:15:12 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (6 sivua)

Metsähallitus
PL 80
00521 Helsinki
kirjaamo@metsa.fi

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20
13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi

LVV-U/23296/2026

Metsähallituksen lausunto luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisesta arvioinnista koskien alumiinitehtaan vaikutuksia Laajalahden Natura-alueeseen

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Metsähallituksen lausuntoa luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisesta arvioinnista koskien alumiinitehtaan rakentamisen ja toiminnan aikaisia vaikutuksia Laajalahden Natura-alueeseen (FI1000004, SAC/SPA).

Arctial MidstreamCo Oy suunnittelee Kokkolan Kruunuportin teollisuusalueelle vähähiilistä primäärialumiinitehdasta, jonka vuotuinen tuotantokapasiteetti on 610 000 tonnia alumiinia. Suunniteltu toiminta sisältää alumiinin valmistuksen elektrolyysillä, valimon, alumiinin jatkojalostuksen valssaamalla sekä vaihtoehdossa VE1 tuotannossa tarvittavien anodien valmistuksen. Toiminta sisältää lisäksi ulkoiselta toimijalta hankittavan esikäsitellyn kierrätysalumiinin käytön valssaamon raaka-aineeksi. Lisäksi hanke vaatii kaksi uutta 400 kV voimajohtoliitettä, jotka rakennetaan olemassa olevalta Hirvisuon sähköasemalta. Natura-arvioinnin on laatinut Envineer Oy ja se on päivätty 8.5.2026.

Metsähallitus lausuu Natura-arvioinnista luonnonsuojelulain (9/2023, LSL) 35 §:n mukaisena Natura-alueen valtion maiden hallinnasta vastaavana luonnonsuojelun viranomaisena.

Laajalahti (FI1000004)

Laajalahti on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon luontodirektiivin (SAC) ja lintudirektiivin perusteella (SPA). Natura-alueen suojelun perusteena on viisi luontodirektiivin liitteen I mukaista luontotyyppiä, yksi luontodirektiivin liitteen II laji sekä 31 lintudirektiivin liitteen I mukaista lintulajia.

Laajalahden Natura-alueesta noin 82 % kuuluu Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien taseeseen luonnonsuojelulain nojalla perustettuna Laajalahden luonnonsuojelualueena (ESA302702, VnA 245/2022).

Laadittu Natura-arviointi (Envineer Oy, 8.5.2026)

Seuraavassa esitetään yhteenveto tehdystä arvioinnista ja sen tuloksista. Arvioinnin yksityiskohdat esitetään varsinaisessa arviointiraportissa, eikä niitä ole sisällytetty kokonaisuudessaan tämän lausunnon yhteenvetoon.

Arvioinnin aineisto ja menetelmät

Natura-arviointi laadittiin Natura-tietolomakkeen sekä valtion suojelualueiden biotooppikuvioiden (Metsähallitus, 2019) pohjalta. Lisäksi arvioinnissa on hyödynnetty Birdlife Keski-Pohjanmaan ry:n tekemää Luodon-Öjanjärven linnusto 2025 ja linnustomuutokset 1992–2025-raporttia sekä YVA-menettelyn yhteydessä tuotettuja selvityksiä ja mallinnuksia.

Hankkeen vaikutukset luontodirektiivin luontotyyppeihin ja lintudirektiivin lajeihin

Natura-arvioinnin mukaan Laajalahden Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin ja linnustoon kohdistuvat samat vaikutusmekanismit, mutta niiden aiheuttaman muutoksen merkittävyys vaihtelee suojeluperusteen mukaan. Arvioinnin mukaan suojeluperusteena olevien luontotyyppien herkkyyks on Laajalahden Natura-alueella vähäisempi kuin edustavuudeltaan erinomaisissa esiintymissä. Suojeluperusteena olevan linnuston osalta vaikutuksen voimakkuuteen vaikuttaa rantaluontotyyppien merkitys osana lajien elinympäristöjä ja ravintoverkkoa.

Tehdashankkeen toteuttamisen arvioidaan voivan vaikuttaa Natura-alueen luontotyyppeihin pääasiassa ilmapäästöjen ja niistä aiheutuvan laskeuman kautta. Lisäksi mahdollisia, mutta epätodennäköisiä ja luonteeltaan tilapäisiä vaikutuksia voivat aiheuttaa pintavesiin kohdistuvat muutokset poikkeustilanteissa, kuten hulevesijärjestelmän kokonaiskapasiteetin ylittyessä. Natura-arvioinnissa hankkeen vaikutukset Natura-alueen luontodirektiivin luontotyyppeihin arvioidaan kokonaisuutena vähäisiksi eikä merkittävästi heikentäviksi.

Natura-arvioinnissa linnut ryhmitellään lajeihin, jotka ovat erittäin epäsuorasti tai epäsuorasti yhteydessä Laajalahden ravintoverkkoon sekä alueella pesiviin tai pysyvästi esiintyviin lajeihin. Natura-arvioinnin mukaan hankkeen merkittävimmät linnustoon kohdistuvat vaikutukset liittyvät meluun ja siitä aiheutuvaan häiriöön. Lisäksi tarkasteltiin mahdollisia välillisiä vaikutuksia ravintoverkon ja elinympäristöjen muutosten kautta. Vaikutusten arvioidaan kuitenkin jäävän vähäisiksi, minkä vuoksi

hankkeen ei katsota merkittävästi heikentävän Natura-alueen suojeluperusteena olevia lintudirektiivin lajeja.

Hankkeen vaikutukset luontodirektiivin lajeihin

Natura-arvioinnin mukaan liito-oravaan kohdistuu korkeintaan välillisiä vaikutuksia melun, ilmansaasteiden ja haitta-aineiden muodossa. Vaikutusten aiheutuminen arvioidaan kuitenkin epätodennäköiseksi, minkä vuoksi hankkeen ei katsota merkittävästi heikentävän liito-oravaa.

Yhteisvaikutukset

Hankealueen ympäristössä on nykyisellään maa- ja metsätaloustoimintaa sekä maa-aineksenottoa, jotka aiheuttavat häiriötä, pölyämistä sekä kuormitusta vesistöihin. Lisäksi hankealueen länsilaitaa sivuava Valtatie 8 aiheuttaa paikallisesti meluhäiriötä ja ilmapäästöjä.

Kokkolan kaupunki suunnittelee uutta, muuta aluekehitystä tukevaa tieyhteyttä Kokkolan teollisuusalueelta Kruunuporttiin Kvikantin asuinalueen ja Laajalahden peltojen kautta. Kun tie on rakennettu, sitä voidaan käyttää kuljetuksiin hankealueen ja sataman välillä, mutta tieyhteyttä ei ole kehitetty nimenomaan Arctialin hanketta varten. Toteutuessaan tieliikenteestä voi mahdollisesti aiheutua vähäistä melu- ja pölyvaikutusta Laajalahden Natura-alueen suuntaan. Yhdystien muu liikenne ja Arctialin toiminnasta aiheutuva lisääntyneen liikenteen ilma- ja pölypäästöt aiheutuvat enimmäkseen hankealueen läheisyydessä eivätkä merkittävästi lisää Natura-alueeseen kohdistuvia vaikutuksia.

Lieventävät toimenpiteet

Natura-arvion perusteella hanke ei aiheuta merkittävää heikennystä yhdellekään Laajalahden Natura-alueen suojeluperusteelle eikä alueen koskemattomuudelle, joten lieventäviä toimenpiteitä ei tarvita.

Metsähallituksen lausunto Natura-arvioinnista

Natura-arvioinnin kohdentaminen ja asianmukaisuus

Metsähallitus katsoo, että Natura-arvioinnissa käytetyt aineistot ja menetelmät ovat pääosin asianmukaisia ja mahdollistavat alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin ja lajeihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin.

Natura-arvioinnissa hankkeen Laajalahden Natura-alueelle mahdollisesti kohdistuvat vaikutukset perustuvat olennaisilta osin oletukseen, että hulevesien hallintajärjestelmä toimii suunnitellulla tavalla. Esimerkiksi valuma-alueiden mukaan hankealueen pintavedet jakautuvat kolmelle eri valuma-alueelle, joista vesi lopulta virtaa

Laajalahteen. Hankkeen YVA-selostuksen mukaan hulevesien hallintarakenteiden perustaminen tapahtuu ennen työmaan aloitusta, mitä Metsähallitus pitää asianmukaisena, mutta samalla välttämättömänä Laajalahteen kohdistuvan kuormituksen ehkäisemiseksi. Lisäksi Metsähallitus pitää tärkeänä, että hulevesijärjestelmän toteutuksessa ja tarkkailussa varmistetaan myös poikkeuksellisten sadetilanteiden hallinta, sillä Natura-arvioinnin johtopäätökset vesistövaikutusten vähäisyydestä perustuvat olennaisilta osin hulevesien hallinnan toimivuuteen.

Vaikutukset luontodirektiivin luontotyyppeihin ja lintudirektiivin lajeihin

Metsähallitus toteaa, että Natura-arvioinnissa Laajalahden Natura-alueen nykytilan heikkenemistä käytetään toistuvasti perusteluna hankkeen vaikutusten vähäisyydelle. Arvioinnissa mm. todetaan, että Laajalahden suojeluperusteena olevat luontotyypit ovat joko ruovikoituneet tai rehevöityneet tai osin ojitusten muuttamaa ja täten edustavuusluokituksestaan alentuneet. Metsähallitus muistuttaa, että Natura-arvioinnissa keskeinen kysymys on, voiko hanke heikentää niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on Natura-verkostoon sisällytetty, vaikka osa arvoista olisi jo nykyisin heikentyneitä.

Natura-arvioinnissa todetaan, että valtion suojelualueiden luontotyyppiaineistosta ei löytynyt Laajalahden suojeluperusteena olevaa luontotyyppiä boreaaliset lehdot (9050). Metsähallitus huomauttaa, että luontotyyppiä boreaaliset lehdot (9050) esiintyy Laajalahden Natura-alueella nk. 2. luontotyyppinä yhdessä luontotyypin maankohoamisrannikon primäärisuksessiovaiheiden luonnontilaiset metsät (9030) kanssa. Vaikutusten arvioinnissa boreaaliset lehdot käsitellään maankohoamisrannikon primäärisuksessiovaiheiden luonnontilaisten metsien yhteydessä, minkä Metsähallitus katsoo tässä tapauksessa riittäväksi.

Metsähallitus lausuu Laajalahdella mahdollisesti esiintyvistä muista luontodirektiivin luontotyypeistä YVA-selostuksesta antamassaan lausunnossa.

Metsähallitus katsoo, että arvioinnissa on tunnistettu alueen linnuston kannalta keskeiset vaikutukset ja arvioinnin johtopäätökset ovat oikeansuuntaisia. Metsähallitus yhtyy Natura-arvioinnin johtopäätökseen siitä, ettei hankkeen arvioida aiheuttavan Natura-alueen suojeluperusteina oleville lintulajeille merkittävää heikennystä. Lintujen osalta Metsähallitus ottaa kuitenkin kantaa mahdollisiin tarvittaviin lieventäviin toimenpiteisiin, joita Metsähallitus perustelee jäljempänä lausuntoa (kpl. Lieventävät toimenpiteet).

Vaikutukset luontodirektiivin lajeihin

Metsähallitus yhtyy Natura-arvioinnin johtopäätökseen, jonka mukaan tehdashankkeesta ei kohdistu merkittäviä heikentäviä vaikutuksia liito-oravalle.

Yhteisvaikutukset

Metsähallitus yhtyy Natura-arvioinnin johtopäätökseen siitä, että hankkeen ja arvioinnissa tunnistettujen muiden toimintojen yhteisvaikutukset eivät todennäköisesti johda Natura-alueen suojeluperusteiden merkittävään heikentymiseen.

Lieventävät toimenpiteet

Natura-arvioinnin mukaan lieventäviä toimenpiteitä ei tarvita, sillä hankkeen ei arvioida aiheuttavan Natura-alueen suojeluperusteiden merkittävää heikentymistä. Arvioinnissa kuitenkin todetaan, että rakentamisen ajoittaminen lintujen aktiivisimman pesimäajan (noin huhti–heinäkuu) ulkopuolelle vähentäisi pesimälinnustoon kohdistuvaa häiriötä, sillä pesimäaikaiset häiriöt voivat lisätä lintujen poistumista pesältään ja kasvattaa pesinnän epäonnistumisen tai pesän hylkäämisen riskiä.

Metsähallitus yhtyy Natura-arvioinnin johtopäätökseen siitä, ettei hankkeen arvioida aiheuttavan Natura-alueen suojeluperusteiden merkittävää heikentymistä. Metsähallitus katsoo kuitenkin, että rakentamisen ajoittamiseen liittyvillä toimenpiteillä voidaan edelleen vähentää arvioinnissa tunnistettuja linnustoon kohdistuvia häiriövaikutuksia.

Natura-arvioinnin mukaan linnustoon kohdistuvat merkittävimmät vaikutukset liittyvät rakentamisen aikaiseen meluun ja häiriöön. Arvioinnin mukaan rakennusvaihe 1 (puuston ja pintamaan poisto) aiheuttaa Natura-alueelle suurimmat meluvaikutukset, ja vain rakennusvaiheen 1 mallinnettu 40 dB:n melualue ulottuu Natura-alueelle. Muiden rakennusvaiheiden aikana vastaava melualue ei ulotu Natura-alueelle.

Metsähallitus toteaa, että arvioinnista ei kuitenkaan täysin ilmene, mistä rakennusvaiheiden välinen ero johtuu ja mikä merkitys erityisesti paalutuksella on meluvaikutusten kokonaisuudessa. Myöskään paalutuksen impulssimaisen melun vaikutuksia Natura-alueen pesivään linnustoon ei ole arvioinnissa kuvattu yksityiskohtaisesti.

Metsähallitus katsoo, että Natura-alueen suojeluperusteena olevan linnuston häiriintymisen riskin vähentämiseksi rakennusvaihe 1 tulee toteuttaa lintujen pesimäajan (15.4.–31.7.) ulkopuolella. Lisäksi Metsähallitus pitää perusteltuna, että myös paalutustyöt toteutetaan pesimäkauden ulkopuolella, mikäli niiden vaikutuksia Natura-alueen pesivään linnustoon ei voida arvioinnin perusteella riittävällä varmuudella sulkea pois.

Johtopäätös

Metsähallitus katsoo, että Natura-arviointi on pääosin asianmukaisesti laadittu ja että siinä tunnistetut vaikutusmekanismit, arviointimenetelmät ja johtopäätökset ovat pääosin perusteltuja. Metsähallitus yhtyy Natura-arvioinnin johtopäätökseen siitä, että alumiinitehdashankkeen ei arvioida merkittävästi heikentävän niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi Laajalahden Natura-alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

Metsähallitus kuitenkin korostaa hulevesien hallinnan toimivuuden merkitystä sekä pitää tärkeänä, että rakentamisen aikaisia linnustovaikutuksia vähennetään ajoittamalla erityisesti rakennusvaihe 1 ja mahdollisuuksien mukaan myös paalutustyöt lintujen pesimäajan ulkopuolelle.

Lausunnon on laatinut maankäytön erityisasiantuntija Aija Nieminen.

Turussa 13.7.2026

Mikael Nordström

Asiointijohtaja

Metsähallitus, Luontopalvelut